

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/185/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Ахлах аудитор Н.Алтантуяа
Утас: 7033-3019
Цахим хаяг: Altantuyan@audit.gov.mn

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 64

танай _____-ны № _____-т

ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ГАЗРЫН
ДАРГА Х.ГАНХУЯГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

“Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 64.5 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөөр 3 зорилтын хүрээнд 29 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг Аймгийн засаг даргаас 93.4 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	86,249,600.00	236,988,000.00
33	АВЛАГА	85,715,000.00	84,500,000.00
33500	Бусад авлага	85,715,000.00	84,500,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	85,000,000.00	84,500,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	534,600.00	152,488,000.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	534,600.00	0.00
35600	Мал амьтад	0.00	152,488,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	24,730,629,760.66	24,714,368,030.43
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	24,730,629,760.66	24,714,368,030.43
39200	Биет хөрөнгө	24,730,329,760.66	24,714,368,030.43
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,227,515,096.51	6,373,974,350.51
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-300,560,349.19	-480,293,079.43
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	0.00	415,188,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-36,434,722.20
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	3,556,531,022.40	4,129,278,361.23
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-798,080,718.46	-976,763,003.41
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	44,603,769.27	43,588,435.93
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-22,852,807.13	-29,024,577.34
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	17,382,946,187.35	17,325,477,787.35
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,477,595,356.09	-2,168,446,438.21
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	117,822,916.00	117,822,916.00
39301	Программ хангамж	1,611,000.00	1,200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,311,000.00	-1,200,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	24,816,879,360.66	24,951,356,030.43
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	10,074,011,436.78	10,426,802,338.81
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	85,715,000.00	84,500,000.00
41300	Өглөг	715,000.00	0.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	715,000.00	0.00
41400	Урьдчилж орсон орлого	85,000,000.00	84,500,000.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	85,000,000.00	84,500,000.00
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	9,988,296,436.78	10,342,302,338.81
42200	Урт хугацаат зээл	9,988,296,436.78	10,342,302,338.81
42220	Гадаад валют	9,988,296,436.78	10,342,302,338.81
42226	Бусад гадаад эх үүсвэр	9,988,296,436.78	10,342,302,338.81
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	14,742,867,923.88	14,524,553,691.62
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	14,742,867,923.88	14,524,553,691.62
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	14,650,609,451.92	14,432,295,219.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	16,922,374,523.93	14,650,609,451.92
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-2,271,765,072.01	-218,314,232.26
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	92,258,471.96	92,258,471.96
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	24,816,879,360.66	24,951,356,030.43

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	475,310,110.00	1,541,732,519.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	317,698,885.00	1,298,644,919.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	317,698,885.00	1,298,644,919.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,680,000.00	6,020,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,680,000.00	6,020,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	309,018,885.00	1,140,136,919.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	152,488,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	157,611,225.00	243,087,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,455,225.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,455,225.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	151,156,000.00	243,087,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	151,156,000.00	243,087,600.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,232,245,732.13	1,348,463,278.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,232,245,732.13	1,348,463,278.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,227,634,766.92	1,347,220,404.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	125,107,499.87	205,986,604.16
210101	Үндсэн цалин	90,135,857.45	109,482,166.66
210102	Нэмэгдэл	19,905,045.31	79,215,430.70
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,476,277.11	13,149,256.80
210104	Урамшуулал	3,590,320.00	4,139,750.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,966,653.92	25,747,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,214,249.26	17,508,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,319,322.90	2,059,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,015,138.35	1,647,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	219,813.04	412,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,198,130.37	4,119,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,331,948.00	9,532,049.00
210401	Бичиг хэрэг	4,082,860.00	4,986,890.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,822,000.00	2,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,427,088.00	2,545,159.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	204,200.00	446,000.00
210604	Урсгал засвар	204,200.00	446,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,615,450.00	2,799,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,615,450.00	2,799,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,454,508.00	3,888,173.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,500,000.00	3,236,380.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	20,808.00	73,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	90,300.00	95,793.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	0.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	843,400.00	450,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,065,954,507.13	1,098,821,078.52
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,065,954,507.13	1,098,821,078.52
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,610,965.21	1,242,873.84
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,000,000.00	644,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,000,000.00	644,400.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	610,965.21	598,473.84
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	610,965.21	598,473.84
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-756,935,622.13	193,269,240.48
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,514,829,449.88	411,583,472.74

Архангай аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	54,129,346.80	109,170.71
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	1,300,900,103.08	354,005,902.03
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	159,800,000.00	57,468,400.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-2,271,765,072.01	-218,314,232.26

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	166,291,225.00	249,107,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,680,000.00	6,020,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,680,000.00	6,020,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,680,000.00	6,020,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,680,000.00	6,020,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	157,611,225.00	243,087,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,455,225.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,455,225.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	151,156,000.00	243,087,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	151,156,000.00	243,087,600.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	166,291,225.00	249,107,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	166,291,225.00	249,107,600.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	161,680,259.79	247,909,126.16
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	125,107,499.87	205,933,604.16
210101	Үндсэн цалин	90,135,857.45	109,429,166.66
210102	Нэмэгдэл	19,905,045.31	79,215,430.70
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	11,476,277.11	13,149,256.80
210104	Урамшуулал	3,590,320.00	4,139,750.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	15,966,653.92	25,747,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,214,249.26	17,508,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,319,322.90	2,059,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,015,138.35	1,647,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	219,813.04	412,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,198,130.37	4,119,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,331,948.00	8,744,249.00
210401	Бичиг хэрэг	4,082,860.00	4,182,090.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,822,000.00	2,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,427,088.00	2,562,159.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	204,200.00	500,000.00
210604	Урсгал засвар	204,200.00	500,000.00
2107	Томилт, зочны зардал	6,615,450.00	2,799,300.00
210702	Дотоод албан томилт	6,615,450.00	2,799,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,454,508.00	4,184,773.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,500,000.00	3,532,980.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	20,808.00	73,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	90,300.00	95,793.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	0.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	843,400.00	450,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,610,965.21	1,198,473.84
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,000,000.00	600,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,000,000.00	600,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	610,965.21	598,473.84
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	610,965.21	598,473.84
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00

Архангай аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	92,258,471.96	16,923,456,503.93	17,015,714,975.89
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	-1,081,980.00	-1,081,980.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	92,258,471.96	16,922,374,523.93	17,014,632,995.89
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	-2,271,765,072.01	-2,271,765,072.01
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	92,258,471.96	14,650,609,451.92	14,742,867,923.88
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	92,258,471.96	14,650,609,451.92	14,742,867,923.88
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	92,258,471.96	14,650,609,451.92	14,742,867,923.88
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	-218,314,232.26	-218,314,232.26
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	92,258,471.96	14,432,295,219.66	14,524,553,691.62

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	249,087,600.00	248,509,126.16	578,473.84	99.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	249,087,600.00	248,509,126.16	578,473.84	99.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	248,487,600.00	247,909,126.16	578,473.84	99.77
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	205,977,300.00	205,933,604.16	43,695.84	99.98
210101	Үндсэн цалин	109,193,900.00	109,429,166.66	(235,266.66)	100.22
210102	Нэмэгдэл	83,783,400.00	79,215,430.70	4,567,969.30	94.55
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,000,000.00	13,149,256.80	(149,256.80)	101.15
210104	Урамшуулал	0.00	4,139,750.00	(4,139,750.00)	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	25,747,200.00	25,747,200.00	-	100.00

Архангай аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210201	Тэтгэврийн даатгал	17,508,100.00	17,508,100.00	-	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,059,800.00	2,059,800.00	-	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,647,800.00	1,647,800.00	-	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	412,000.00	412,000.00	-	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,119,500.00	4,119,500.00	-	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,800,000.00	8,744,249.00	55,751.00	99.37
210401	Бичиг хэрэг	4,000,000.00	4,182,090.00	(182,090.00)	104.55
210402	Тээвэр, шатахуун	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,800,000.00	2,562,159.00	237,841.00	91.51
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	500,000.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	500,000.00	500,000.00	-	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,800,000.00	2,799,300.00	700.00	99.98
210702	Дотоод албан томилолт	2,800,000.00	2,799,300.00	700.00	99.98
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,663,100.00	4,184,773.00	478,327.00	89.74
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,000,000.00	3,532,980.00	467,020.00	88.32
210803	Даатгалын үйлчилгээ	73,100.00	73,000.00	100.00	99.86
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00	95,793.00	4,207.00	95.79
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	40,000.00	33,000.00	7,000.00	82.50
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00	-	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	600,000.00	600,000.00	-	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	600,000.00	600,000.00	-	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600,000.00	600,000.00	-	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	249,087,600.00	248,509,126.16	578,473.84	99.77
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	249,087,600.00	242,489,126.16	6,598,473.84	97.35
320001	Орон нутгийн төсвөөс	243,087,600.00	242,489,126.16	598,473.84	99.75
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	6,000,000.00	6,020,000.00	(20,000.00)	100.33
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	6,020,000.00	(20,000.00)	100.33
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	19.00	1.00	18.00	5.26
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	9.00	9.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	7.00	7.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	1.00	1.00	-	100.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 236,150.8 мянган төгрөгийн 4 алдаа¹ илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Залруулсан алдаа:

- Нийт 45,600.0 мянган төгрөгийн цалингийн урьдчилгааг тавьж олгохдоо цалингийн урьдчилгаа /34713/ дансанд бичилт хийлгүйгээр цалингийн өглөг /41101/ дансыг бууруулан бичсэнийг аудитын явцад залруулав. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны зааврын 3.6.е дэх заалтыг зөрчсөн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- Олговол зохих цалингийн дүнгээс цалингийн тооцоо буюу цалингийн өглөг данс руу бичилт хийгээгүй, цалингийн зардлаас ХХОАТ, НДШ-ийн өглөг үүсгэж бичилт хийсэн. Үүнээс шалтгаалж 38,062.8 мянган төгрөгийн цалингийн өглөгийн тооцоог дутуу үүсгэж бүртгэснийг аудитын явцад залруулав. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны зааврын 3.6 а, б дэх заалт болон санхүүгийн тайлангийн иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна
- Бусад үндсэн хөрөнгө дансанд хамааралгүй 2022 онд бүртгэсэн 57,468.4 мянган төгрөгийн өртөг бүхий 316 тооны мал амьтад бүртгэлтэй байсныг аудитын явцад залруулан мал амьтад дансанд шилжүүлэн бүртгүүлэв. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4, 13.1 дэх заалт, санхүүгийн тайлангийн ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
- Бусад үндсэн хөрөнгө дансанд хамааралгүй 2023 онд бүртгэсэн 95,019.6 мянган төгрөгийн өртөг бүхий 546 тооны мал амьтад бүртгэснийг аудитын явцад залруулан мал амьтад дансанд шилжүүлэн бүртгүүлэв. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4, 13.1 дэх заалт, санхүүгийн тайлангийн ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар залруулаагүй алдаа зөрчил илрээгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Цалингийн урьдчилгаа дансанд бичилт хийгээгүй	1	45600.0			1	45600.0	1	45600.0				
Мал амьтдыг бусад үндсэн хөрөнгөд бүртгэсэн	2	152488.0			2	152488.0	2	152488.0				
Элэгдлийн зардлыг үнэ төлбөргүй гарсан зардалд шилжүүлэн бичилт хийсэн	1	28795.8			1	28795.8	1	28795.8				
Дүн	4	236150.8			4	236150.8	4	236150.8				